СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

НУРЛАТ РАЙОНЫ ИҖТИМАГЫЙ - СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА.

18 июль, 1998 ел.
ШИМБӘ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | *№ 81 (8238)* | *Бәясе билгеләнгәнчә*

МОНДА КҮРГӘН... МОНДА КАЛМАСЫН

(Район семинар - киңәшмәсеннән)

Сабан ашлыкларының барысына да диярлек зыянын салган быелгыдай корылыкның булганы булмагандыр. Ә менә арыш һәм уҗым бодае барыбер үзләренекен иттеләр - алардан елына күрә ярыйсы гына уңыш күтелә. Шулай итеп уҗым культураларына нинди генә елда да ышанырга мөмкин икәнлеген табигать быел бигрәк тә ышандырырлык иттереп раслады. Дөрес, арыш һәм уҗым бодаен күбрәк з[illegible]чеп калдыру кирәк[illegible]е турында һәр ел са[illegible]үз алып барабыз. Тик менә соңгы өч - дүрт елда аларны планлаштырылган кадәр мәйданда игә алганыбыз булмады. Моңа гадәттә я нәкъ менә чәчәр чакта җирдә дым булмавы, я, киресенчә, көннәрнең артык явымлы торып, иркенләп эшләргә җай килмәве, я булмаса, урып - җыю эшләре бик тыгызга килеп, техникасы да, эшче куллары да җитәрлек булмау белән акланып килдек. Иртә чәчәр өчен [illegible]зер мәйданнар, [illegible]ьни чиста һәм с[illegible]әүле парлар булмавын яки бик аз булуын сәбәп итеп куючылар да бар иде. Ул яктан быел соңгы ике сылтауга һич нигез юк - бердән, урып - җыю эшләре алай ук мәшәкатьле булырга тиеш түгел, икенчедән, уҗым чәчәр өчен җир әзерләргә мәйданнар җитәрлек. Һәр хуҗалыкта диярлек кукуруз җирләре чиста парга калдырылды, корылык нәтиҗәсендә яраксызга чыккан кайбер сабан чәчүлекләрен дә хәзердән сөреп эшкәртеп куярга бик мөмкин. Тик, күп кенә хуҗалыкларда көзге чәчүгә әзерлек эше башка еллардагыча эленке - салынкырак бара әле - яшел азык өчен чәчә башларга өч атналап кына вакыт калып барса да, әзер мәйданнар бик аз. Өстәвенә, аларны эшкәртүнең сыйфаты да һәркайда да канәгатьләнерлек түгел, технологияне бозу очраклары да бар.

15 июльдә хуҗалык җитәкчеләрен һәм баш агрономнарны махсус җыеп, берничә хуҗалык басуларында уҗым чәчү өчен җир әзерләүнең барышы белән предметлы таныштыру нәкъ менә шушы хәлгә борчылудан иде. Хакимият башлыгы Ф.С.Сибагатуллин, үзе әйләнеп чыккан һәм туфрак әзерләүнең төрлечә алып барылуын күргән басуларда быелгы шартларда җир әзерләүдә нинди технология соралуын ышандырырлык иттереп дәлилләр һәм ярылып ята торган мисалларда сөйләп аңлатты. Иң элек ызандаш дүрт хуҗалыкта - “Рассвет”, Мичурин исемендәге, “Киекле” КХАларында һәм нефтебаза ярдәмче хуҗалыгында парга калдырылган кукуруз җирләрен җәйге эшкәртүнең барышын карадылар. Мичуринлылар һәм “Киекле”дә бу кырларны дисклы авыр тырмалар белән эшкәртеп, аннан авыр тырма белән ике эздән тырмалап кына чыгып отсалар, беренчесендә, киресенчә, сөрергә тотынганнар булып чыкты. Чәчү борын төбендә торганда җирнең астын өскә әйләндереп чыгу, белгечләр ничек кенә акланырга тырышмасыннар, уңышлы юл түгел. Ярый да бит “Рассвет” кырларына , июнь ахырында башкаларга эләкмәгәндә дә яуган шикелле, көчле яңгыр явып үтсә . Ә шунсыз зур - зур җир кисәкләренең вакланып бетәсенә ышаныч аз, ә инде туфракның тиешенчә утыруын көтәргә дә юк. Әнә бит, нефтебаза ярдәмче хуҗалыгында да бер кат БДТ белән эшкәртелгән җирне сөрергә тырышып караганнар, хәзер исә кабат дисклы тырмага тукталганнар һәм нәтиҗәсе күз алдында. Шуңа күрә дә хакимият башлыгы быелгы шартларда күпчелек хуҗалыкларда иң кулай ысул булган БДТлар белән эшкәртү, кирәк дип табылганда башта ЛДГ лущильниклары белән йөреп чыгу, аннан тырмалап, җирне беразга тынычта калдырып, чәчү алдыннан гына тиешле культиватор белән йомшартып чыгу технологиясе урынлы булуын кабат - кабат ассызыклады. Моның шулай икәнлеге белән җитәкчеләр дә, белгечләр дә килештеләр. Дөрес, Ф.С.Сибагатуллин моның догма итеп каралырга тиеш түгеллеген, аерым зоналарда башка технологияләр дә үзен аклавын искәртеп үтте һәм һәр җитәкче һәм белгеч, җирле шартлардан чыгып дөрес юлны сайларга тиешлеген әйтте. Хакимият башлыгы бу җәһәттән хуҗалык җитәкчеләренең урыннарда үзләре белеп башкарырга тиешле эшләрне өстән күрсәтмә бирелгәнне яки “кыздырганны” көтмичә мөстәкыйль алып барырга тиешлекләренә кабат - кабат басым ясады, Мичурин исемендәге, “Киекле”, “Кондырча”, Синдряков исемендәге һәм кайбер башка хуҗалык җитәкчеләренең хезмәтне нәкъ шулай иттереп оештыруларын һәм моның нәтиҗәсе дә күз алдында булуын билгеләп үтте. Һәм, иң мөһиме, моннан ары берәүне дә үгетләп тормау, ә кем җиренә җиткерим дип, тырышып эшли, барьяклы ярдәмне дә нәкъ шуларга күрсәтү мәслихәт булуын әйтте. Кайберәүләрне бик тә җитди уйландырырга тиештер монысы.

Соңгысы бу көнне кузгатылган һәм күрсәтеп аңлатылган башка мәсьәләләргә дә карый. Сүз беренче чиратта печән әзерләү һәм салам туплау технологиясе турында бара. Район җитәкчелегенең быел хуҗалыкларга төргәкле пресслар кайтарту әмәлен тапканлыгы турында язган идек инде. Андый пресслар бердән печәнне туклыклы матдәләрен әрәм итмичә җыйнап куярга мөмкинлек бирсә, икенчедән, печән төргәкләрен урнаштыруның отышлы юлын сайлау кирәклеген дә искәртә. Нефтебаза ярдәмче хуҗалыгында шул төргәкләрне төяп азык дворына ташу өчен көйләнгән КамАЗ машиналары, ә инде кышкылыкка басуда өеп калдырылганнарын кайтару өчен әзерләп куелган трактор чанасы күрсәтелде. Никадәр уңайлы һәм отышлы икәнлеген сөйләп аңлатып торасы юк - хуҗалыкта прессланган печәнне кайтарып өеп куйганнар инде, ә саламны да шундый юл белән урнаштыруның кышын никадәр мәшәкатьтән коткаруын бар җитәкче дә чамалый торгандыр.

Менә шуңа күрә дә, мәгълүм гыйбарәне үзгәртеп, монда сөйләшкән, монда күргәннәр монда гына калмасын, ә һәр хуҗалыкта, җирле шартлардан чыгып аңлы кулланылсын иде дибез.

Р.ГЫЙЛЬМЕТДИНОВ.

Н.АЗИЗОВ фотомонтажы.

МАКТАУЛЫ ИСЕМ

Халыкны социаль яклау өлкәсендәге хезмәтләре һәм күп еллар буена намуслы эшләгән өчен Нурлат районы һәм Нурлат шәһәре хакимиятенең халыкны социаль яклау идарәсе начальнигы **Лидия Николаевна ДИЛМӨХӘММӘТОВАга “Россия Федерациясенең халыкны социаль яклау атказанган хезмәткәре”** дигән мактаулы исем бирелде.

БҮГЕН - ИРТӘГӘ - УРАККА

Вакыт барыбер үзенекен итә - урак чоры килеп җитте. Көзге культураларны сайлап ура башлаган хуҗалыклар бар инде һәм бүген - иртәгә уракка массовый төстә чыгарга туры киләчәк. Уңыш былтыргы кадәр булмаслыгы ачык аңлашылса да, игенченең җаваплылыгы кимеми, киресенчә, арта да төшә әле. Быел игеннәрнең кыска сабаклы, бөртекнең чамалы булуы аларның икесен дә бөртегенә кадәр югалтмыйча җыеп алу бурычын алга куя. Беренче чиратта комбайнчылардан торачак бу. Акча кытлыгы, башка кыенлыклар комбайн паркын әзерләп бетерүне авырлаштырды, шуңа күрә калган вакытта бу эшне ничек тә ашыктыру, кырга иң алдан чыгасы комбайннарны җиренә җиткереп, башка еллардагыга караганда бермә - бер җентекләбрәк герметиклаштыру сорала. Игеннәрне камылны мөмкин кадәр кыска калдырып урдыру зарурлыгы аеры ургычларны да, турыдан - туры урып суктыра торганнарын да тиешенчә көйләүне, пычакларның сегментлары барысы да үз урынында булуын кайгыртуны сорый. Ә инде комбайнның бөртек коелырга мөмкин булган барлык тишек - тошыкларын җентекләп карап герметиклаштырып чыгу кирәклеге турында әйткән дә юк. Бер үк вакытта салам, кибәк тә очып әрәм булмасын өчен ян -яктагы тәрәзәләргә челтәрләр кую, салам җыйгычларның җәпләрен ешайту мәҗбүри. Саламны теземгә салып барып, соңыннан туплагыч - пресслагычлар белән җыеп алу да киң кулланылачак быел. Игене сугып алынган басуларны саламнан арындыру, саламны югалтусыз җыеп алуга ирешү, берочтан чылбырлы тракторларны туңга сөрүдә күбрәк файдалану максатыннан бу үзен бик аклаячак.

Арышны нигездә аеры урырга киңәш ителә, ә уҗым бодаен, сабагында өлгертеп һәм чәчүлек орлык алу максатыннан турыдан - туры суктырып алу күздә тотыла. Район хакимиятендә узган киңәшмәләрдә быелгы уракның үзенчәлекләре һәм шуннан килеп чыга торган технология турында җентекле сүз булды инде. Һәм белгечләрдән болар хакында уракта турыдан - туры катнашачак һәркемнең аңына сеңдерерлек иттереп төшендерү сорала. Бер үк вакытта кырдагыларның җитештерүчән нормаль хезмәте өчен тиешле барлык шартларны булдыру турында кайгырту да - урындагы җитәкчеләр һәм белгечләрнең олы бурычы. Кырдагыларның күңелләрен күрү, ашау - эчүен, матди һәм мораль кызыксындыру чараларын да алдан уйлап, үзагымына куймыйча, эзлекле төстә гамәлгә ашыру турында уйларга кирәк. Елына күрә хезмәткә түләү шартлары да башка булачак һәм кырга чыгучылар болары хакында да алдан ук белеп торырга тиешләр.

Кыскасы, урып - җыю гомер- гомергә уртак эш булды һәм аны быел да уртак көч белән уңышлы башкарып чыгарбыз дип ышанасы килә.

* * *

Пәнҗешәмбе көнне район хакимияте башлыгы Ф.С.Сибагатуллин хуҗалыкларга беркетелгән шеф - предприятие, оешмалар җитәкчеләре һәм район активы белән дә киңәшмә уздырды. Хакимият башлыгы җитәкчеләр алдына авылга, гомумән алганда, халыкның тормыш дәрәҗәсен күтәрү һәм саклауда конкрет ярдәм күрсәтү бурычын куйды. Аерым алганда, ул элекке көнне семинар - киңәшмәдә каралган мәсьәләләр хакында сөйләде һәм игеннәрне югалтуларсыз урып - җыю, бигрәк тә киләсе уңышка ныклы нигез салып калдыру өчен бөтен көчне тупларга чакырды.

Конкурслар, конкурслар...

НЕФТЬЧЕЛӘРДӘ ЯРЫШ РУХЫ

Быел кара алтын чыгаручылар өчен килеп туган гомуми хәл, финанс - икътисади шартларның күңелсезлеге дә ел саен оештырыла торган конкурсларга комачауламады. Конкурс шартлары, җиңүчеләр турында безгә НГДУның хезмәт һәм хезмәт хакы бүлеге начальнигы В.М.ПЕТРОВА сөйләде.

Положение нигезендә комиссия оештырылган, бәйгедә I - II урыннарны яулаучыларны акчалата бүләкләү каралган.

15 июль көнне конкурска старт та бирелде инде. УКК бинасында һәм мәйданчыгында җир асты ремонты һәм капиталь ремонт бригадалары һәм диспетчер җайланмалары һәм телеавтоматика слесарьлары арасындагы көрәш һөнәре ягыннан иң осталарны, булдыклыларны ачыклады. Җир асты ремонты бригадалары арасында шундыйлар Р.Ф.Хаҗиморатов (I урын) һәм И.В.Зайцев (II урын) бригадалары булып чыкты. Скважиналарны капиталь ремонтлау бригадалары конкурсында Р.А.Зартдинов бригадасына тиңнәр булмады. Икенче урынны мастер Е.А. Кротов бригадасы яулады. Слесарьлар арасында Р.Р. Абҗәббаров беренче, ә Г.П.Андреев икенче урыннарга чыктылар.

Башка һөнәр ияләре арасында конкурслар дәвам итә. Алга таба, цехлар арасында смотр - конкурс та үткәреләчәк.

Дин тотучы өлкәннәрнең соравы буенча Куйбышев урамындагы гыйбадәт йорты эшләвен дәвам иттерәчәк. Газетаның алдагы санында бирелгән белдерүне дөрес түгел дип санарга.

Православие общинасы рәисе Р.С.Чахмахчев.

Тәҗрибә адреслары

БАРЛЫК ТАРМАКЛАР ДА ТАБЫШЛЫ

Газетабызның алдагы санында шушы исемдә чыккан язмада сүз Липецк өлкәсенең “15 лет Октября” хуҗалыгында терлек азыгын ничек иттереп мулдан әзерләп куюлары турында иде. Бүген шул язманың икенче өлешен тәкъдим итәбез.

Лебедянский районында алты мең баш сыер асрала, шуның 800е, ягъни 13 проценты “15 лет Октября”да. Ә район сата торган сөтнең ... яртысын шушы хуҗалык тапшыра. Сөтнең бер килограммының үзкыйммәте дә 71 тиен генә, завод исә аны 1сум 50 тиеннән кабул итә. Хуҗалыкның башкаларга караганда бернинди өстенлекләре дә юк - сөт өчен лаеклы өстәмә түләүләр ала ул: суытып саткан өчен, тәүлек саен тотрыклы төстә 5әр тонна продукция китереп торган өчен һәм зарарлы катнашмалары булмаганлыктан, сөтләре балалар ризыгы җитештерүгә киткәнгә дә.

Югары көрлелектә тапшырган терлеге өчен комбинат хуҗалыкка малның тере үлчәвендә һәр килограммы өчен 10 сум түли, ә аның үзкыйммәте 3,8 сум чыга. Былтыр 450 шәр килограммлы 330 үгез тапшырганнар, тагын 260 башны нәселгә сатканнар.Шулай итеп терлекчелек 3 мең сумнан күбрәк саф табыш биргән. Хуҗалыкның барлыгы 13 мең сум табышы белән чагыштырганда бу бик күп түгел, билгеле, әмма сөт терлекчелегеннән керемнәрнең тагын да артасы көннәре алда әле. Якын киләчәктә бирeдә сөтне пакетларга тутыру эшен җайга салырга җыеналар, ә бу исә продукциянең сату бәясен икеләтә күтәрәчәк. Тагын 100 сыер өчен абзар әзерләп куелган, перспективада савым көтүен мең башка җиткерергә уйлыйлар.

“15 лет Октября”да терлекчеләр хезмәтенә түләү бер үк вакытта шулкадәр гади дә, нәтиҗәле дә. Эшләп алынган һәр сумга тагын бер сум “прогрессивка” өстәлә. Әйтик, хезмәт хакың 500 сум икән, меңне алачаксың. Тик эшеңне намус белән башкарган очракта гына. Кем дә кем гаеп эш эшли икән, “прогрессивка”сы тулысынча киселә. Шуңа да терлекче, моның 400 - 500 сумга төшәсен белгәнгә күрә, эчәргәме -юкмы дип уйлый инде башта.

Моннан тыш терлекчеләр “унөченче” хезмәт хакы да алалар. Савучыларга, заданиене үтәгән очракта, ун көн саен 50 сум премия бирелә. Монда сыерларның продуктлылыгы, бозау саны һ.б. исәпкә алына. Шуңа да бу хуҗалыкта бер сыердан елына уртача 4000 килограмм сөт савыла, симертүдәге үгезләрдән 1100 грамм тәүлеклек артым алына да.

Ясалма орлыкландыру техникасы кайсы фермада кайчан ничә сыер бозауларга тиешлеген төгәл белеп тора. Аның картотекасында һәр сыерның кайчан каплатылганы да, кайчан бозауларга тиешлеге дә төгәл күрсәтелгән. Моннан тыш стена календаре да алып бара ул. Сыер бозаулау белән аның карточкасы кайсы айда каплатылырга тиешлеген күрсәткән кесәчеккә тыгып куела. Биредә сыерларның сервис чоры уртача 50 - 60 көн.

Барлык буаз таналар һәм мул сөтле сыерлар бозауларга өч ай кала контроль - селекция дворына күчереләләр. Көтүне яңартуга кимендә 16 килограмм сөт бирә торган таналарны гына калдыралар. Бозаулар өч айга кадәр профилакторийда, ун айга кадәр бозау абзарында тотылалар. Шуннан соң тана бозауларны үстерү группасына күчерәләр, үгез бозаулар исә, я нәселгә сату, я симертү өчен “сортларга” аерыла. “15 лет Октября”да нәсел эше белән тагын да тирәнрәк шөгыльләнергә,селекция эшен һичшиксез компьютерлаштырырга уйлыйлар.

Киләчәккә ышаныч белән карый торган хуҗалыкның планнары байтак. Әле менә лизинг буенча 22 миллионга җимеш сокларын куертылган хәлдә чыгара торган линия сатып алганнар. Сокны пыяла банкаларда чыгара торган беренче линиядән аермалы буларак, монысы аны пакетларга тутырачак. Эш шунда ки, хуҗалыктагы тугыз мең гектар авыл хуҗалыгы җирләренең ике мең гектарын җимеш бакчалары һәм җиләклекләр алып тора. 1932 елда ук нигез салынган ул бакча даими яшәртелә. Быел яз, мәсәлән, 80 гектарда тагын да мулрак уңыш бирә торган алмагач утырткannar. Уңышны кыш буе 5000 тонна алма һәм 4000 тонна ярымфабрикат сыешлы саклагычларда тоталар. 10 мең тоннадан артык алманы үз заводларында эшкәртәләр. Хуҗалык машиналары көн саен Мәскәүнең данлыклы фабрикаларына 60 тонна алма пюресы илтәләр. Бакчачылык хуҗалыкка барлык керемнең 40 процентын бирә.

Хуҗалыкның 12 кибете бар. Аларда сөт, әйтик, терлекчеләргә льготалы бәядән сатыла. Кибетләрендә, үз продукцияләреннән тыш, түләргә акчасы булмаганда ит комбинаты бирә торган казылык әйберләре дә сатыла.

“Кешеләрдән эш таләп иткәнче, аларның тамагын туйдырырга кирәк” - хуҗалык директоры Еремеевның принцибы шундый һәм ул шуны үтәргә тырыша. Көзен һәр хезмәтчәнгә бушлай өчәр центнер ашлык һәм берәр капчык шикәр бирелә. Су, коммуналь хезмәтләр өчен түләүне, бәрәңге бакчаларын сөрүне, шәхси хуҗалыктагы малларга ветеринария хезмәте күрсәтүне - боларның барысын да хуҗалык үз өстенә алган.

Әле менә элеккеге монастырьны реконструкцияләтергә уйлаган. Бер чиркәүне сафка бастырганнар инде - эчке сылау - бизәү эшләре генә калган.”Кешеләрнең дә, берочтан үземнең дә җаннарыбызны сафландырырга телим”,- ди Николай Дмитриевич. Аның бу нияте барып чыга төсле.

Валентина ЛОГИНОВА.
Липецк өлкәсенең
Лебедянский районы,
Троекурово авылы.

(Татарстан Авыл хуҗалыгы һәм азык - төлек министрлыгының мәгълүмат - методика үзәге материалларыннан бераз гына кыскартулар белән тәрҗемә ителде).

(Ахыры. Башы 80нче санда).

Авылдашым турында

КҮҢЕЛЕ МАТУР БУЛГАНГА...

“Игенче” КХАсында авылдашларының ихтирамын казанган кешеләр аз түгел. Әхәт абый Ибраһимов исә шуларның берсе. Күп еллар буена тракторда эшләде ул, ә хәзер мастерскойда слесарь хезмәтен башкара. Урып - җыю чорында Әхәт абый - куәтле “Дон - 1500” комбайнының алыштыргысыз хуҗасы. Бу чорда аңа тиңнәр табылмый, көн - төн белән исәпләшмәстән эшли ул.

Авылда Әхәт абыйны тырышлыгы, уңганлыгы өчен генә түгел, кешелекле һәм кечелекле булганы өчен дә яраталар. Хатыны Наилә апа белән алар бик тату яшиләр, өч кыз үстерәләр. Балалары да: “Әтием!” - дип өзелеп торалар. Уңган гаилә башлыгының йорт - җире дә әллә каян аерылып, ялт итеп тора. Каян вакыт табадыр: туганнарының хәлен белергә дә өлгерә, кышын буранлы көннәрдә мәктәптән кечкенә кызын каршы алырга да килә ул. Мәктәптә үткәрелгән кичәләрдә әти - әниләр өчен оештырылган ярыш - бәйгеләрдә дә теләп катнаша. Әхәт абый балаларының уңышларына чын күңелдән сөенә. Зур кызы Фирдәвеснең кайту хәбәре килсә, Нурлатка беренче оныгын каршыларга ашыга.

Урамда очраган карты - яше дә Әхәт абыйның игътибарыннан читтә калмый, һәркайсына җылы сү[illegible] әйтеп, хәл -әхвәл белешергә [illegible]мый ул. Замандашыбыз Әхә[illegible]га карыйм да: “Кеше үзе бәхетле булганда гына башкаларга бәхет, шатлык китерә ала”,- дигән нәтиҗәгә киләм. Күңеле матур булганга, тормышы да матур, эше дә көйле барадыр аның, мөгаен.

Р.СӘЛАХОВА,
Фома авылы.

ТОВАРЛАРДА - ИКЕ ТЕЛДӘ МӘГЪЛҮМАТ

Күптән түгел ТР Министрлар кабинеты 1998 елның 1нче сентябреннән товарларның күпчелек төре Татарстан Республикасының ике дәүләт телендәге мәгълүмат белән сатылырга тиеш дигән карар чыгарды. Район кулланучылар хокукын саклау комитеты рәисе Рамил СУФИЯНОВ бу карарга түбәндәге аңлатмасын бирә.

- 1нче сентябрьдән балалар өчен товарлар, азык - төлек товарлары, тәмәке, көнкүреш химиясе товарлары, парфюмерия, косметика, агулы химикатлар, медикаментлар һәм дәвалау препаратларын ике телдәге мәгълүматсыз сату тыела. Ә калган товарларны ике телдәге мәгълүматсыз 1 гыйнварга кадәр сату рөхсәт ителә.

Мәгълүмат басма хәрефләр белән матур итеп язылып, товарның тышлыгында, этикеткасында яки товарның технологик документациясендә, иң мөһиме, кулланучы укырлык урында урнаштырылырга тиеш.

Төрелмәгән яки пакетка салынмаган товарлар белән сәүдә иткәндә алар турында аерым мәгълүмат булырга һәм ул кулланучы яки тикшерүче орган сораганда тоткарлыксыз бирелергә тиеш .

ТР территориясендә чыгарыла торган товарларны ике телдәге мәгълүмат белән аны җитештерүче предприятие, ә читтән кергәннәрне сатучы тәэмин итә, аның дөреслеге, тулылыгы өчен дә алар җаваплы.

Мәгълүматта товарның исеме, билгеләнеше, төп үзлекләре, характеристикасы һәм башкалар һәркайсы да һәр товарда тиешенчә күрсәтелергә тиеш.

Алда әйтелгән сроклардан соң товарлар турында ике телдәге мәгълүмат таләп ителә башлаячак, аны үтәмәүчеләрнең исемлеге административ комиссия каравына тапшырылачак.

БЕРГӘ ЭШЛӘҮ ХӘТЕРГӘ УЕЛГАН

Кырлар язмышы акрынлап техникага тапшырыла барса да, әлегә кул хезмәтеннән бөтенләй арындык дип әйтеп булмый. Пенсионерларның печән җыюда ярдәм күрсәтүләре дә шуның бер мисалы. Дөрес, 60 - 70 яшьлек күпне күргән агайлар Салихҗан Шаһивәлиев, Самат Миннекәев, Исламгәрәй Миннекәев, Нуриҗан Шәйхетдинов, Шәйдулла Камалетдиновка ярты гасыр эшләү дәверендә кул хезмәтенең мондый гына төрен күрергә туры киләме соң? Шушы кырларны чалгылар белән иңләп, чабылган печәннәрдән көлтәләр бәйләп, аларны иңнәрдә күтәреп ташулар чоры еракта калган кебек булса да, кеше хәтеренең түрендә тора бит ул. Аннан соң һәркайсы техникада - кем тракторда, кем машинада эшли, югары күрсәткечкә ирешә, бар тырышлыгын шунда куя. Бүген исә, карусыз, кабат әйтүсез, хуҗалык җитәкчелеге “ым каккан” якка ашыгалар.

- Шунсыз ярамый, без - пенсионерлар, йомышыбыз төшкән саен, хуҗалык идарәсенә таба юл тотабыз. Шөкер, әлегә кире борып җибәргәннәре юк, күңелебезне күреп, безне кайгыртып торалар,- диләр.

Рәсемдә: Муса Җәлил исемендәге КХА пенсионерлары печән өстендә.

Н.АЗИЗОВ фотосы.

Балаларның җәйге ялы

РЕЙД ДӘВАМ ИТӘ

Мәктәп яны лагерьларының эшчәнлеген тикшерүче махсус комиссия район буенча үзенең рейдын дәвам итә. Соңгы көннәрдә тикшерелгәннәре арасында Кычытканлы һәм Югары Нурлат лагерьларының башкаларга караганда өстен булуы билгеләп үтелде.

Кычытканлы мәктәп яны лагеренең эшчәнлеген җәйге ял[illegible] оештыру үрнәге дип атар[illegible] мөмкин. Һәр лагерьда булдырылган тиешле шартлардан тыш, монда музыкаль җитәкче һәм хореограф та эшли. Балалар карамагында баян һәм гитара бар. Лагерь җирле нокта аша үзенең радиогазетасын да оештырган. Башкарылган эшләренә атна саен йомга[illegible] ясап, аңа бәя бирәләр. Су коену да, күңел ачу да, бакчада эшлә[illegible] һәм башка шөгыльләр дә оешка[illegible] төстә уза монда.

Югары Нурлат лагерена йөрүчеләр комиссия килгән чакт[illegible] тәҗрибә участогында карлыга[illegible] һәм кура җиләге җыю белә[illegible] мәшгуль иделәр. Ял итәр өче[illegible] спорт залында ничәмә төрле уе[illegible] кирәк - яраклары бар, шахмат клас[illegible]сы ачканнар. Куркынычсызлык ка[illegible]гыйдәләренә өйрәнү һәм ю[illegible] хәрәкәте кагыйдәләрен үзләштер[illegible] өчен атнаның махсус көннәре[illegible] билгеләгәннәр. Су коену һәм та[illegible]бигать белән аралашу өчен дә ва[illegible]кытлары җитәрлек. “ Мәктәп бак[illegible]часындагы матурлык һәм тәртип [illegible] сокландырды. Ашханәдәге пөхтә[illegible]лек һәм чисталык исә кулъюгыч[illegible]лар янына эленгән кардай ак, крах[illegible]малланган сөлгеләрдән үк башла[illegible]на”,- диделәр комиссия вәкилләре.

Туклану мәсьәләсендә ис[illegible] комиссия булып узган лагерь[illegible]ларның һәммәсендә д[illegible] хуҗалык җитәкчеләре белә[illegible] аңлашып, һәр проблеман[illegible] бергәләп хәл итүләрен һә[illegible] шунлыктан нәтиҗәнең д[illegible] канәгатьләнерлек булуын бел[illegible]дерделәр.

Рейд дәвам итә.

телепрограмма

ПОНЕДЕЛЬНИК
20 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 -8.00 "Чулпан"
18.20 Балалар өчен "Сөмбел" җыр һәм бию ансамбле концерты
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Золотая легенда степей"
19.15 Композитор Р.Еникеев әсәрләреннән концерт
19.45,21.45 Новости
20.00 "Күңелдәге изге чишмә". Академик Тәлгат Галиуллин.
20.30 "Тамчы"
21.00 "Вечный зов"

ОРТ

15.00,18.00,1.10 Новости.
15.20 "Тин-Тин идет по следу".
15.45 Марафон-15.
16.05 Звездный час.
16.40 Сериал "Пещера Золотой розы".
17.10"...До 16 и старше".
17.30 "Вокруг света".
18.20 "Королек-птичка певчая". Сериал.
19.05 Час пик.
19.30 Угадай мелодию.
20.00"Мы".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 Сериал "Горец".
22.45"Жизнь замечательных людей".
23.30Х/ф "Проверка на дорогах".

РОССИЯ

16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.00 20.00 23.30 Вести.
17.35 Ваши любимые мелодии.
17.45 Любовь с первого взгляда.
20.25 Подробности.
20.45 "Санта-Барбара".
21.45 "Воры в законе".
23.50 "Дежурная часть"
0.05 Сиреневый туман.
0.45 Автошоу.

РИО

17.00 Те кто.
17.50"Дежурная аптека"
18.30 Новости
18.35 Ток-шоу.
19.30 Новости дня.
19.55 "Тайны отца Даулинга"
20.50 Новости.
20.55 Ток-шоу "Мое кино" с В. Мережко.
22.45 ТСН-6.
22.55 Дорожный патруль.
23.10 ДИСК - канал.

ВТОРНИК
21 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.15 "Уңган куян балалары"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 Деловой Татарстан
19.25 Борынгы моңнар
19.45,21.45 Новости
20.00 Замандаш
20.30"Әлли-бәлли-бәү"
21.00 "Вечный зов"
22.00"БКЗ приглашает..."
22.15 "Бизнес ТВ"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 0.10 Новости.
9.15,18.20"Королек-птичка певчая".
10.40 Смехопанорама.
11.20 Домашняя библиотека.
11.30 Угадай мелодию.
12.15 "Вместе".
13.00 "Приключения королевского стрелка Шарпа"
14.25 Т/с "В поисках пропавших сокровищ".
15.20"Тин-Тин идет по следу".
15.55 Счастливый случай.
16.40 Сериал "Пещера Золотой розы".
17.10 "...До 16 и старше".
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
19.30 Угадай мелодию.
20.00 "Тема".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 Х/ф "Моонзунд".
0.25 Х/ф "Ребенок из Сайгона".

РОССИЯ

7.00 Мультфильм.
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.40 Вести.
8.00,0.00"Дежурная часть".
8.15 "Товары - почтой".
8.20 "Стронг" представляет.
8.30 Деньги.
8.45 Мультфильм.
9.05 "Православный календарь".
9.10 Диалоги о животных.
10.05 20.45"Санта-Барбара".
11.30 21.45 Т/с"Развязка петербургских тайн".
14.30Т/с"Роман императора.Дворцовая хроника".1с.
15.40 Мультфильм.
16.00 Башня .
16.30 "Первые поцелуи"
17.35 Кроссворд.
20.25 Подробности.
22.45Т/с "Пси фактор".
0.15 Горячая десятка.

РИО

17.00 Те Кто.
17.50 "Дежурная аптека"
18.30 20.50 Новости.
18.35 Мужской клуб.
19.30 Новости дня.
19.55 "Тайны отца Даулинга"
20.55 Х/ф "Место встречи изменить нельзя".
22.20 ТСН-6.
22.30 Дорожный патруль.
22.45 ДИСК-канал.
23.00 Знак качества.
23.45Х/ф"Розовая Чекита"(США).

СРЕДА
22 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
17.50 Йолдызлар һәм йолдызчыклар
18.30 "Слово депутата". И.Грачев
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 Сабантуй в Москве
19.15 Концерт. "Җәйге бакчада"
19.45,21.45 Новости
20.00 "Карт - бланш"
20.30"Әлли-бәлли-бәү"
21.00 "Вечный зов"
22.00 "Точка опоры"
22.20 Путь

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 0.15 Новости.
9.15,18.20"Королек-птичка певчая".
10.00 "Мы".
10.45 В мире животных
11.25 Джентльмен-шоу.
12.15 "Вместе".
13.00 Т/с "Приключения королевского стрелка Шарпа".
13.55 Здоровье.
14.30 Т/с"В поисках пропавших сокровищ".
15.20 "Тин-Тин идет по следу".
15.45 "Классная компания".
16.15 Зов джунглей.
16.40 "Пещера Золотой розы".
17.10"...До 16 и старше"
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
19.30 Золотая лихорадка.
20.10 Человек и закон.
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35Х/ф "Это не я,а он"
23.30 "Оборотень."1с.
0.30Х/ф"Опасная связь"

РОССИЯ

7.00 Мультфильм.
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.45 Вести.
8.00 "Дежурная часть".
8.15 "Товары - почтой".
8.20 "Стронг"представляет.
8.30 Деньги.
8.45 Мультфильм.
9.05 Православный календарь.
9.10 Городок.
9.40 Подиум д"Арт.
10.05 20.45"Санта-Барбара".
11.30 21.45 "Развязка петербургских тайн".
12.25 "Вечный зов".
13.35 У всех на устах.
14.30 "Роман императора. Дворцовая хроника". 2 с.
15.25 Мультфильм.
16.00 Башня.
16.30"Первые' поцелуи"
17.45 Футбол.
20.25 Подробности.
22.45 "Агата Кристи. Пуаро". Телесериал.
0.05 "Дежурная часть".
0.20 Живая коллекция.

РИО

17.00 Те Кто.
17.50"Дежурная аптека -II".
18.30,19.30,20.50Новости.
18.35 Ток - шоу.
19.55 "Тайны отца Даулинга"20.55 Х/ф"Место встречи изменить нельзя".22.25 ТСН-6.
22.35Дорожный патруль.22.50 ДИСК-канал.
23.35"Знак качества"
23.50"Псы"Х/ф

ЧЕТВЕРГ
23 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.20 Мультфильм
18.25 Балалар өчен "Серле табигать"
18.45, 20.45 "Җиһан"
19.00"Аккош күлендә". Рәшит Сөләйманов җырлый.
19.25 "Эхо голоса твоего"
19.45,21.45 Новости
20.00 ГАИ- информ
20.15 "Шигъри мизгелләр"
20.30"Әлли-бәлли - бәү"
21.00"Вечный зов"
22.00 "Клуб Болл"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 0.00 Новости.
9.15,18.20"Королек-птичка певчая". Сериал.
10.00 Человек и закон.
10.35 Пока все дома.
11.20 Домашняя библиотека.
11.25,19.30"Эти забавные животные".
12.15 "Вместе".
13.00 "Приключения королевского стрелка Шарпа".
14.25 "В поисках пропавших сокровищ".
15.20 Сериал "Невероятные приключения Джонни Квеста".
15.55 Детские анекдоты
16.20 Сериал "Пещера Золотой розы".
17.10"...До 16 и старше".
17.30 "Вокруг света".
19.05 Час пик.
20.00 В поисках утраченного.
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 "Медовый месяц".
23.30 Женские истории.
0.15 Х/ф"Пятый в квартете".

РОССИЯ

7.00 Мультфильм.
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.45 Вести.
8.00,1.30"Дежурная часть".
8.15 "Товары - почтой".
8.20 "Стронг" представляет.
8.30 Деньги.
8.45 Мультфильм.
9.05"Православный календарь".
9.10 Вовремя.
9.35 Сам себе режиссер
10.05,20.45"Санта-Барбара".
11.30,21.45 "Развязка петербургских тайн".
12.25 "Вечный зов".Х/Ф
13.30 Автошоу.
14.30 "Роман императора. Дворцовая хроника".3с.
15.30 Мультфильм.
16.00 Башня.
16.30 "Первые поцелуи".
17.30 Дневник фестиваля.
17.45 Кроссворд.
20.25 Подробности.
22.45 Открытие Международного фестиваля искусств.

РИО

17.00 Те Кто.
17.45"Дежурная аптека-II". 18.30 19.30 20.50 Новости.
18.35 Ток-шоу.
19.55 "Тайны отца Даулинга".
20.55"Анастасия.Загадка Анны".1 серия.
22.20 ТСН-6.
22.30 Дорожный патруль.
22.45 ДИСК-канал.
23.30 "Знак качества"
23.45 "Каникулы"

ПЯТНИЦА
24 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.00 Мультфильм
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Батулла дәресләре"
19.20"Дин һәм тормыш"
19.45,21.45 Новости
20.00 "Музыкаль сәхифә"
20.30 Әлли-бәлли-бәү
21.00 "Җомга көн кич белән"
22.00 "В Госсовете Татарстана"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 23.55 Новости.
9.15,18.20 "Королек-птичка певчая".
10.05 Клуб путешественников .
10.55 Смак.
11.15 Домашняя библиотека.
11.25 "Играй, гармонь любимая!"
12.15 "Вместе".
12.55 КВН-98 .
15.20 "Иван да Марья".
16.55 "Улица Сезам".
17.25 "Чердачок Фруттис".
19.10 Здоровье.
19.45 "Поле чудес".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.35 Х/ф "Горе от ума".
23.10 Взгляд.
0.05 Х/ф "Расплата".

РОССИЯ

7.00 Мультфильм.
7.15 Проснись.
7.30 11.00 14.00 17.00 20.00 23.45 Вести.
8.00 0.55 "Дежурная часть".
8.15 "Товары - почтой".
8.20 "Мир здоровья".
8.30 Деньги.
8.45 Мультфильм.
9.05 "Православный календарь".
9.10 К-2 представляет.
10.05,20.45"Санта-Барбара".
11.30Т/с"Развязка петербургских тайн"
12.25 "Вечный зов".
13.35 Ваши любимые мелодии.
13.45 Торговый дом "Ле Монти".
14.30 "Роман императора.Дворцовая хроника". 4 серия.
15.40 Мультфильм.
16.00 Башня.
16.30"Первые поцелуи"
17.35 Ваши любимые мелодии.
18.00 "Лабиринт".
20.25 Подробности.
21.45 Сам себе режиссер.
22.20 Маски-шоу.
22.50 Концерт мастеров искусств Украины.
0.55 "Дежурная часть".
1.10 Дневник фестиваля искусств.
1.20 О.Газманов на фестивале искусств.

РИО

17.00 Те Кто.
17.50"Дежурная аптека-III."
18.30 19.30 Новости.
18.35 Катастрофы недели.19.00 "Вы - очевидец". 19.55 "Место встречи изменить нельзя."
21.30 "Обоз".
22.15"ТаксиТВ-6".
22.35 ТСН-6. 22.45 Дорожный патруль.
22.55 ДИСК-канал.
23.45 "Знак качества"
23.55 "Крутой поворот"

СУББОТА
25 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
16.35 "Су кызы". Балалар өчен спектакль
17.45 "Хәерле сәгатьтә"
18.45 "Җиһан"
19.00 "Бизнес ТВ"
19.45 Новости
20.00 "Зәлидә"
20.30"Әлли - бәлли - бәү"
20.45 "Җыр бәйгесе"
21.15 "Видеоспорт-авто"
21.45 "Досье 02"
22.00 "Точка опоры"
22.20 "Бенефис".Рабига Сибгатуллина

ОРТ

8.00Х/ф"Ненависть."
9.15 Мультфильм.
9.45 Слово пастыря.
10.00 15.00 17.45 Новости.
10.10 Домашняя библиотека.
10.30 "Утренняя почта"
11.05 "Каламбур".
11.40 Смак.
12.00 "Возвращение Третьяковки."
12.30 Америка с М.Таратутой.
13.00Х/ф"Страсти по Владимиру".
15.20 "Цивилизация".
15.50 В мире животных.
16.30 Мультфильм.
17.00 "Как это было".
18.05 Х/ф "Стряпуха".
19.30 Х/ф "В.Высоцкий. История любви".
20.45 "Спокойной ночи, малыши!"
21.00 Время.
21.40 Х/ф "Служили два товарища".
23.30 Концертная студия "Останкино".
0.30 Х/ф "Элиза".

РОССИЯ

8.00 Утро крестьянина.
8.30 "Красная книга".
8.55 Мультфильмы.
9.35 "Домашний очаг".
10.00 Вовремя.
10.30 Доброе утро, Страна!
11.15 "Почта РТР".
11.40 Концерт мастеров искусств России.
13.25 "У всех на устах".
14.00 20.00 Вести.
14.30 "Люди и деньги".
15.00 Федерация.
15.50 Дневник фестиваля искусств.
16.00 Башня.
16.30 Х/ф "Ханума".
18.55 Моя семья.
20.35 "Аншлаг" и Ко.
21.35 Х/ф"Опасные гастроли"
23.10 Звезды XXI века.
0.30 В.Леонтьев на фестивале искусств.
1.25 Кольцевые автогонки

РИО

6.05 Дорожный патруль.
6.20 ДИСК-канал.
7.05 Мультсериал.
7.35 Детский сеанс.
9.15 "Прекрасные господа из Буа-Доре".2с.
10.00 Телемагазин.
10.05 23.05 "3.К."
10.30 16.30 23.30 ТСН-6
10.45 Ток-шоу.
12.30 Телемагазин.
12.50ТерриторияТВ-6.
13.20 "Короткие встречи"
15.10 Кинескоп.
16.15 23.35 "Такси ТВ-6"
16.35 Дорожный патруль.
16.50 Док.фильм.
17.50 "Звезды о звездах".
18.25 Видеоклипы.
18.40 "О.С.П. - студия".
19.30 Скандалы недели.
20.00 "Фитиль".
20.15 "Место встречи изменить нельзя".
22.05"Владимир Высоцкий в Америке".
23.55"Барабан"(США)

ВОСКРЕСЕНЬЕ
26 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
17.45 "У зеленого камина"
18.30 "Видеоспорт"
19.00 "ТОН"
19.40 "Автокалейдоскоп
20.00 "Ханым"
20.30"Әлли-бәлли - бәү"
20.45 "Бер алманы бишкә бүләек"
21.30 Спектакль "Минем кайнанам"

ОРТ

7.55 Х/ф "Один шанс из тысячи".
9.15 Лотто-Миллион.
9.30,16.40"Дисней-клуб"
10.00,15.00, 0.00 Новости.
10.10"Непутевые заметки" Дм.Крылова.
10.30 Пока все дома.
11.10 Утренняя звезда.
12.00 Служу России!
12.30 "Играй, гармонь любимая!"
13.00 Крестьянские ведомости.
13.30 "Подводная одиссея команды Кусто".
14.20 Смехопанорама.
15.20 Клуб путешественников.
17.05 "Колесо истории".
17.50 Х/ф "Змеелов".
19.45 Х/ф"В.Высоцкий. История болезни".
21.00 Время.
21.35 Х/ф "Зорро-быстрый клинок".
23.30 "Абажур".
0.15 Футбольное обозрение.
0.45Х/ф"Одиночное плавание".

РОССИЯ

8.00 "Служу Отечеству!".
8.25 Мультфильмы.
9.05 "Аншлаг" и Ко.
10.00 Сам себе режиссер.
10.25 Доброе утро, Страна!
11.15 Русское лото.
12.00 Фестиваль солдатской песни.
13.40 "Мир книг с Леонидом Куравлевым".
14.00 Вести.
14.30 Пульс.
15.00 Концерт мастеров искусств Беларуси.
15.55 "Закон и порядок"
16.45 Диалоги о животных.
17.45 Совершенно секретно.
20.00 Зеркало.
21.00 Баловень судьбы.
22.40"Театр+TV".
23.30 К-2 представляет.
0.25 Концерт мастеров искусств.
1.15 С.Ротару на фестивале искусств Беларуси.

РИО

6.05 Дорожный патруль.
6.15 ДИСК-канал.
6.45 Мультсериал.
7.35 Детский сеанс.
8.55 "Прекрасные господа из Буа-Доре".
9.55 "Пальчики оближешь".
10.30 16.30 ТСН-6.
10.50 Кинотеатр ТВ-6.
12.40 Телемагазин.
12.55 "Канон".
13.30 "Я сама".
14.30 Док.сериал.
14.55 22.50 Такси ТВ-6.
15.10 Телемагазин.
15.15 Весь мир товаров ГУМа.
15.25 Спорт недели.
16.00 "Назло рекордам".
16.40 Дорожный патруль
16.50 Док.фильм.
18.00 Обозреватель.
19.00 "Фитиль".
19.20"Карнавал."1-2 с.
22.20 "Шоу Бенни Хилла"
23.05 "Часы отчаяния"

Экспресс-центр Экспресс-центр*** Экспресс-центр*** Экспресс-центр***

Постоянно в продаже
(мелким оптом):
Пиво (0,5 л) "Жигулевское" - 2р.50к.,
"Красный Восток", "Идель","Бавария"- 3р.20к.
Вода (1,5л.) в ассортименте - 3р.00к.
Сигареты "Прима","Идель" - 95к.
Продукты питания: макаронные изделия, чай, кофе, растительное масло, сгущенное молоко и др.
Магазин "Нур"
ул.Советская,148. (остановка "УТТ")
Справки по телефону 2-28-32.

Тәлгат Галиуллин

ГОМЕР ТӘЛГӘШЛӘРЕ

АПАЛАР, СЕҢЕЛЛӘР...

(Дәвамы. Башы 65 -67, 71-80 нче саннарда).

Безнең якта Алпар, Үзи, Камка, Базарлы Матак кебек мәгърифәт нуры чәчеп утырган, элек - электән мәдрәсәләре белән дан тоткан, театр сәнгатенә татар Станиславскиен - атаклы режиссер Габдулла Кариевны биргән авыл иде Колбай Мораса. Авыр сугыш елларында да ул урта мәктәбен саклый алды, дөресрәге, ул безнең төбәктә тулы белем биреп чыгара торган бердәнбер саф татар мәктәбе булып калды. Борынгы мәшһүр калабыз Биләргә якын утырган, табигатьнең илаһи, ямьле, тормыш өчен җайлы (елгачыгы бар, җире уңдырышлы, әрәмә - куралары җитәрлек) бер почмагына кереп оялаган Колбай Мораса бик борынгы авыллардан булырга тиеш. Исеме буенча ул Болгар - Биләр дәүләте чәчәк аткан чорда ук туган дигән фаразга нигез бар. Ул дәвердә "кол" сүзе белән башланган исемнәр ("Кыйссаи Йосыф"ның иҗатчысы Колгалине генә искә төшерик) еш очраган. Ә бередә "колы" янына "бае" өстәлгән, соңрак, ачыкламыш рәвешендә, шунда җәйрәп агып яткан елга исеме дә өстәлгән: Колбай Мораса. Күрәсең, бу авыл Биләр ханының яисә аңа якын бәкнең, биһнең җәйге биләмәсе, ял урыны булгандыр. Шәһри Биләрнең даны, шаны җир астында, зәңгәр томанлы риваятьләр, җырлар канатында гына калган, изге җирен башка кавем халкы, маллары таптый. Колбай Мораса тамырын, борынгы халкын, мәдәни нигезен саклап кына калмаган, минем беренче укытучымны оясыннан очырган, аңа тәрбия биргән.

... Укытырга әтинең иң кече сеңлесе Рәйсә керә башлый дигән хәбәрне мин сөенеп каршы алдым.

Рәйсә апа - безнең нәселнең бар матурлыгын үзенә җыеп алган, чибәрлеге белән тирә - юньдә дан тоткан кыз. Җитмәсә, үзенең бәясен белеп, табигатьнең болай да мулдан кыланган гүзәллегенә, сугыштан соңгы чор мөмкинлек биргәнчә юнәтелгән, көяз - ыспай кием - салым. Пөхтә, нәфис, затлы итеп киенә белү - хатын - кызның бәхете. Йөзендә һәрвакыт җитдилек белән ярымшаян кызыксыну. Үзенә көлү килешә. Ник дисәң, тешләре ап - ак, тигез. Авыр колхоз эшендә иртә картайган хатын - кыз белән чагыштырганда, иркә үскән Рәйсә апа гүзәллек үрнәге, мәхәббәт алиһәсе булып тоелгандыр.

Әтинең башка сеңелләре дә, югары белемнәре булмаса да, чын филологлар, табигатьтән телгә - сүзгә маһир кешеләр.

Араларында тумыштан иң сәләтлесе, һичсүзсез, әтинең өлкән сеңлесе (алар Гөлсем апа белән игезәкләр, үз чиратында икесенең дә игезәкләре бар) Зәйнәп апа булыр. Сүзе чишмә суыдай агылып торган кешеләргә нисбәттән халык "теленә шайтан төкергән", ди. Бу, тулаем, югары бәя. Әмма безнең апа өчен бу йомшак бәяләмә, аерткан сөт кенә, Шайтаның, аның кәефле чагына туры килсә, билләһи дим, азау тешен алдыргандагы шикелле, авызын ябарга онытып тыңлаячак һәм ахыр чиктә көнчелектән үз төкерегенә үзе тончыгачак. Зәйнәп гадәти мәгънәдәге гайбәтче, вәсвәсә таратучы түгел, ул - илаһият кешесе.

Апа бигөнаһ яшькелт - соры күзләрен тыңлаучының йөзенә төбәп, тулы иреннәрен бер - берсеннән теләр - теләмәс кенә аергандай итеп, сүзен тәсбих төймәләрен барлаган шикелле салмак кына башлап җибәрер, олы сәясәткә, дөнья хәлләренә кыскача гына бәя биреп үткәннән соң, балаларын искә алып, "минем Фуатым" дип, яраткан малаен уч төбендә биетеп алганнан соңра, туры сүз таш яра, ялган сүз баш яра мәкаленә таянып, авыл хәлләренә кереп китәр. Саргылт йөзенә илаһи нур кунар, әмма елмаю, көлүнең, җитдисезлекнең эзе дә булмас. Аның хыял җимеше белән чынбарлык арасындагы чик кылдан нечкә, кылычтан үткен булыр. Сөйләм агышын салмак дулкында тотып, авылны бер урап чыгар, ике әйләнер һәм, үзе уйлап тапкан, өстәгән, тулыландырган хәл - әхвәлләргә үзе үк ышана башлар. Икенче очрашуда, мәҗлестә инде баягынак үзе уйлап чыгарган нәфис сүзне, сөйләкне Гөлсемнән, Халисәдән, Мәкүра, Зәмзәмия апалардан ишеттем дип, "кош балаларын" икенче түгәрәккә очырып җибәрер. Халык иҗаты гәүһәрләре - мәзәкләр, әкиятләр, мәкаль - әйтемнәр, хәтта табышмаклар шулай туганнардыр дип уйлап куясың.

Без ун бала анасы Зәйнәп апаны яратып, хәтта эчтән аның табигый сәләтенә сокланып, нәселнең идеологы - Сусловы (коммунистик режим чорында дистә еллар секретарь булып утырган кеше - соры кардинал) дип үрти, ирештерә идек. Аңа вакытында югары ук димим, урта белем бирсәң, "Галия" мәдрәсәсендә укытсаң да, һичсүзсез, журналист, язучы, сәясәтче, җәмгыяви эшмәкәр чыгар иде.

Ә мондый бәхеткә тарган яшьләр, хәтта Казан университетында укуның да кадерен белмиләр.

(Дәвамы бар).

КОТЛЫЙБЫЗ!

Үрнәк авылында яшәүче кадерле **кешебез Фатыйх Якуб улы Сабировка** 20 июльдә 70 яшь тула. Олы юбилее белән аны чын күңелдән котлыйбыз. Нык сәламәтлек, озын гомер, бетмәс күп бәхет телибез.

Туган көнең белән, әти,
Бездән котлау кабул ит.
Озак яшә, сәламәт бул,
Әни белән тигез гомер ит.

Тормыш иптәшең, улларың - киленнәрең, кызларың - кияүләрең һәм оныкларың.

Колбай Мораса авылында яшәүче кадерле **әтиебез Минсәлим Сафинга** 15 июльдә 84 яшь тулды. **Әниебез Гаршия** белән яшәүләренә 59 ел була.

Кадерле әти - әниебез, сезгә сәламәтлек, озын гомер, бәхетле картлык, җан тынычлыгы телибез.

Барлык балалары исеменнән кызы Роза.

БЕЛДЕРҮЛӘР

САТАБЫЗ

ВАЗ - 2101. Тел.: 2-16-53.

***

ВАЗ - 21061, арзан. Тел.: 5-39-57.

***

К.Маркс урамындагы 6нчы йортта 3 бүлмәле фатир. Тел.: 2-16-59, кичке 7дән соң.

***

Чанада гараж. Тел.: 2-10-79, кичке 6дан соң.

***

Запас частьлары белән 1997 елгы "Москвич - 412", дача өчен йорт (бәрәңге утыртылган бакчасы бар). Төрнәстә Космачевка мөрәҗәгать итәргә.

***

ВАЗ - 2106га ак төстәге өченче комплектлы яңа кузов. Чаллы Башы авылында Целинная ур., 2 - 1 адресы буенча Утляковка мөрәҗәгать итәргә.

***

"Василек" төсендәге 1977 елгы ВАЗ - 2101. Адрес: Ленинград ур., 17 - 22.

***

Шашин урамында 4x5ле гараж. Адрес: К.Маркс проспекты, 9-8, тел.: 2-25-99.

***

УАЗ-452. Тел.: 5-21-54.

***

СПТУ районында төзелеп бетмәгән ике катлы йорт, ике балконы, мунчасы, 8 сутый җире бар. Тел.: 5-41-96, кичке 5тән соң.

***

ЖКХ ягында гараж, кыйммәт түгел. Адрес: Мәктәп ур., 29 - 15.

***

Төргәктә "Свияга" суыткычы. Тел.: 5-12-00.

***

Әфган поселогында йорт нигезе белән 10 сутыйлы участок. Тел.: 5-19-45.

***

Азык - төлек комбинаты ягында базы белән капиталь гараж, кулланылышта булган "Минск" мотоциклы, кыйммәт түгел. Тел.: 2-26-97.

***

Ашыгыч төстә шәһәр үзәгендә ике бүлмәле фатир, ВАЗ - 2121 "Нива". Адрес: Гагарин ур., 12 - 2.

***

70 х 190лы филенкалы ишек, 1992 елгы "Москвич - 2141". Тел.: 5-13-74.

***

Пыяласы куелган тәрәзә блоклары, ишек блоклары, кыйммәт түгел. Тел.: 2-29-83, кич.

***

Үзәк тимер юл кичүе һәм чистарту корылмалары янында базы белән ике гараж. Тел.: 5-14-23, кичке 5 тән соң.

***

МО - 2М пневматик чүкечләре, 500 сум. Адрес: Куйбышев ур., 32- 5.

САТАБЫЗ ЯКИ АЛМАШТЫРАБЫЗ

Чаллы Башындагы хосусыйлаштырылган ике бүлмәле фатир сатыла яки өстәмә түләп Нурлатта бер бүлмәлегә алыштырыла. Тел.: 2-24-10, көндезге 3кә кадәр.

АЛМАШТЫРАБЫЗ

Куйбышев урамындагы 3 бүлмәле фатирны - өстәмә түләп бер бүлмәлегә. Тел.: 5-39-38, кичке 5тән соң.

***

Ватутин урамындагы 22нче йортны - 2 бүлмәле фатирга. Кичке 5тән соң мөрәҗәгать итәргә.

***

Йорт яны участогы булган фатирны - бөтен уңайлыклары булган 2 яки 3 бүлмәле фатирга. Адрес: Киев ур., 8 - 2, тел.: 5-41-73.

***

Югары Нурлатта газ белән ягыла торган, мунчасы, сарае булган йортны - Нурлатта 2 яки 1 бүлмәле фатирга. Тел.: 2-24-49.

БЕЛДЕРҮЛӘР. РЕКЛАМА. БЕЛДЕРҮЛӘР.

АКБ "СБС - АГРО" ТАТАРСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ ФИЛИАЛ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЙ ОФИС 7448 *ПРИНИМАЕТ ВКЛАДЫ ОТ НАСЕЛЕНИЯ.*

РУБЛЕВЫЕ ВКЛАДЫ ЧАСТНЫХ ЛИЦ				(% годовых)
Вклад до востребования				**4,0%**
Пенсионный вклад до востребования				**16,0%**
С фиксированной процентной ставкой	15 дней	Срочный	непополняемый	30,0%
	1 месяц + 1 день	Срочный	непополняемый	31,0%
	2 месяца + 1 день	Срочный	непополняемый	32,0%
	3 месяца + 1 день	Срочный	непополняемый	33,0%
		Капитал	не менее 25000р	34,0%
		V.I.P.	не менее 100000р	37,0%
Ставка досрочного отзыва				**2,0%**

ВКЛАДЫ ЧАСТНЫХ ЛИЦ В ДОЛЛАРАХ США (% ГОДОВЫХ)			
Вклад до востребования			**3,5%**
С фиксированной процентной ставкой	1 месяц + 1 день	Срочный непополняемый	12,0%
	2 месяца + 1 день	Срочный непополняемый	12,5%
	3 месяца + 1 день	Срочный непополняемый.	13,0%
		Капитал не менее 5000 дол.	13,5%
Ставка досрочного отзыва			**1,8%**

Изготавливаем и принимаем к обслуживанию пластиковые карточки.
Генеральная лицензия ЦБ РФ № 61 от 27.01.97г.
Ждем вас по адресу: ул. Советская, 113.
Телефоны для справок: 2-22-71, 2-22-20, 2-22-46.

Хөрмәтле вкладчылар!

Саклык банкының 4676нчы Октябрь бүлеге 1998 елның 15 июленнән сумнардагы сроклы вкладларның процент ставкалары күтәрелүе турында белдерә. "СБ - 60 көн" һәм "СБ - 100 көн" вкладларын кабул итү срогы 1998 елның 30 сентябренә кадәр озайтыла. Вкладларны кабул итү һәм саклау шартлары турында сез Саклык банкының 4676нчы бүлегеннән түбәндәге адрес буенча белешә аласыз:

К.Маркс ур., 51, тел.: 2-25-83, 2-21-21.
РФ Үзәк банкының № 1481 генераль лицензиясе.

Җитәкчеләр игътибарына!

Чикләнгән җаваплылыктагы "Эксклюзив" җәмгыяте буялган, цинкланган һәм заказ бирелгән озынлыктагы профильле калайлар, шулай ук түбәгә су улаклары һәм сыртлар эшләүгә заказлар кабул итә.

Адрес: Совет ур., 179 (53нче СМУның административ бинасы).

"Девон - Кредит" акционерлык банкының хөрмәтле вкладчылары!

"Девон - Кредит" акционерлык банкы 1998 елның 17 июленнән яңа кабул ителгән һәм озайтылган кертемнәргә (вкладларга) процент ставкаларын күтәрә. Кертемнәрне кабул итү һәм саклау шартлары турында кирәкле мәгълүматны һәм тиешле консультацияне Сез Совет ур., 179 адресы буенча килеп "Девон - Кредит" акционерлык банкының Нурлат филиалыннан белешә аласыз.

Белешмәләр өчен тел.: **5-29-22, 65-2-27, 65-5-25.**

Без Сезнең белән очрашуга шатбыз!

ТӨРЛЕСЕННӘН

"Гидросервис" "Дон" комбайннары, КСК, "Полесье"ларга, төягечләргә һәм катокларга ГСТ - 90 гидростатик трансмиссияләренә капиталь ремонт үткәрә. "Гидросервис" "Сельхозтехника"ның элеккеге гаражына урнашкан.

Тел.: 5-41-44.
№ 29/16: 56/ таныклык.

***

Гаиләгә фатир биреп торам. Тел.: 5-30-70.

Усман Галимҗан улы Гыймалетдинов исеменә документлар (шофер таныклыгы, техник паспорт) табучының бүләк бәрабәренә Гончаров ур., 6 адресы буенча кайтарып бирүен сорыйбыз.

БАШ МӨХӘРРИР **Р.Ф.ҖАМАЛИЕВ.**

МӨХӘРРИР **С.Н.ХӘЙРУЛЛИНА.**

Учредительләр: Нурлат район хакимияте һәм редакциянең хезмәт коллективы.

"Дуслык" район газетасы атнаның чәршәмбе, җомга, шимбә көннәрендә чыга, рус һәм чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Нурлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19.
Телефоннар: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм җаваплы сәркәтип - 2-18-67, авыл хуҗалыгы бүлеге - 2-22-51, Советлар, хатлар һәм җәмәгать оешмалары тормышы, чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-10-44, рус теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия, реклама бүлеге, фотокорреспондент - 2-15-63.

Газета Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм матбугат Министрлыгында 34 нче номерлы таныклык белән теркәлде.

Ульяновск өлкәсе матбугат һәм мәгълүмат идарәсенең Димитровград типографиясе. Офсет ысулы белән басылды. Күләме - 1 басма табак. Тираж 2337 данә. З. № 2951